

Список використаної літератури:

1. Блауберг И. В., Юдин Б. Г. Понятие целостности и его роль в научном познании. М., 1972. 48 с.
2. Бобкова Е. М. Укрепление целосности государства как условие устойчивого социально развития. *Теория и практика общественного развития*. 2017 № 1. [Режим доступа] http://teoria-practica.ru/rus/files/arhiv_zhurnala/2017/1/sociology/bobkova.pdf
3. Гаджиев Х. А. Роль политических институтов в обеспечении политической стабильности. *Теории и проблемы политических исследований*. 2016. № 3. С. 123–135.
4. Лагутін В. Д. Інституційна природа суспільної стабільності в Україні. *Економічна теорія та право*. № 1 (32). 2018. С. 23–37.
5. Максимов С. И. Справедливость и эффективность как критерии оценки права. *Проблеми законності: респ. міжвідом. наук. зб. Харків, 2001. Вип. 49. С. 195–204.*
6. Общая теория права и государства: учебник / Под ред. В. В. Лазарева. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Юрист, 1996. 472 с.
7. Рыбаков А. В. Общественные эффекты институционализации политикоправных отношений. *Социально-гуманитарные знания*. 2004. № 2. С. 146–156.

Ключові слова: держава, цілісність, інституційна стабільність, інститут, інституціо-налізація.

Ключевые слова: государство, целостность, институциональная стабильность, институт, институционализация.

Key words: state, integrity, institutional stability, institution, institutionalization.

ВОЛЬВАК ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ

*Національна академія Служби безпеки України,
старший викладач*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ ІНДУСТРІЇ 4.0

Слід відзначити, що єдиного підходу до визначення терміну «правове регулювання» у зв'язку з його історичним та діалектичним розвитком у юридичній літературі до цього часу не склалось. В одному випадку правове регулювання – це вплив, який здійснюється за допомогою права та інших юридичних засобів впливу на суспільні відносини [1, с. 92–93], або здійснюваний державою за допомогою всіх юридичних засобів владний вплив на суспільні відносини з метою їх упорядкування, закріплення охорони і розвитку [2, с. 229]. В інших випадках правове регулювання розглядається як впорядкування суспільних відносин за допомогою норм права та інших правових засобів [3, с. 151]; юридичне закріплення та охорону суспільних відносин шляхом застосування правових засобів [4, с. 342]; впорядкування поведінки учасників

суспільних відносин за допомогою юридичних засобів [5, с. 82]; процес упорядкування суспільних відносин з метою забезпечення певної сукупності соціальних інтересів, які вимагають правового регулювання [6, с. 134]. Існує також більш вузьке розуміння, відповідно до якого правовим регулюванням виступає спрямовуюча та закріплююча діяльність держави в особі її уповноважених органів та посадових осіб, а також суспільства, яка здійснюється у процесі підготовки та прийняття, зміни та відміни правових норм, їх послідовна реалізація у конкретних суспільних відносинах, а також застосування міри державного примусу до правопорушника з метою встановлення та підтримання стійкого та ефективного правопорядку для забезпечення збереження та оптимального розвитку суспільства та особистості [7, с. 207–208]. Окремі науковці, визначають правове регулювання через його механізм, за допомогою якого та в результаті його дії учасники соціальних відносин отримують взаємообумовлені права та обов'язки [8, с. 194]; через дію права, під якою розуміє інформаційний, ціннісно-мотиваційний та безпосередній регулюючий вплив на суспільні відносини в межах визначеного простору, часу та колу осіб [9, с. 91] або як одну із форм впливу права на суспільні відносини – впливу за допомогою специфічних правових засобів: норм права, правовідносин, актів реалізації [10, с. 414].

Вказані визначення правового регулювання зумовлені різними за своєю сутті підходами до правового регулювання (інструментального, механістичного, позитивістського, системного тощо). Можливо погодитись з позицією В. В. Денисенко та М. А. Капустиною, що теорія правового регулювання повинна виходити з обумовленості норм соціально-культурними факторами [11, с. 23].

Враховуючи викладене, на нашу думку, правове регулювання можливо визначити, як цільовий вплив держави, членів та інститутів громадянського суспільства правовими засобами на суспільні відносини в результаті якого вони отримують взаємні права та обов'язки [12, с. 8].

З 2016 року, коли Клаусом Швабом введено у повсякдення життя термін Індустрія 4.0 пройшло майже п'ять років але термін Індустрія 4.0 або четверта промислова революція та її принципи вже охоплюють практично усі сфери суспільного життя в т. ч. буття правової матерії.

Наразі, ми перебуваємо на завершальному етапі епохи цифрової революції, яка почалась у другій половині минулого століття та була пов'язана із впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій та переходимо до Індустрії 4.0, яка передбачає повну автоматизацію господарських відносин в т.ч. і правових, коли керівництво всіма процесами здійснюється в режимі реального часу з урахуванням мінливих зовнішніх умов, через штучний інтелект за допомогою інтернет технологій. Кіберфізичні системи контролюють фізичні процеси, приймають децентралізовані рішення іздатні до саморозвитку та самоконтролю поза межами управління з боку людини.

У зв'язку з цим, постає питання розробка концептуальних основ правового регулювання суспільних відносин в умовах технологій Індустрії 4.0, в той час, як завданням прикладного характеру є створення відповідної системи регуляції господарських відносин в період неоіндустріалізації.

З розвитком електронного цивільного обігу актуальним є питання уніфікації правил поведінки господарюючих суб'єктів та створення відповідних, на самперед, у сфері економічних відносин підходів до правового регулювання.

Індустрія 4.0 дає змогу в режимі реального часу відстежувати результати правового регулювання на структурні елементи самої Індустрії 4.0, що на нашу думку, є революційним у теорії правового регулювання та оцінці його ефективності.

Таким чином, впровадження Індустрії 4.0 у правову сферу надасть змогу удосконалити правове регулювання шляхом, зокрема:

- впровадження дієвого механізму контролю за законопроектною роботою (створення моделей правового регулювання суспільних відносин та прогнозування їх розвитку у майбутньому, з урахуванням зовнішніх та внутрішніх умов розвитку держави та відповідних критеріїв ефективності правового регулювання);
- спрощення відносин між державою та суспільством шляхом уніфікації та інформатизації взаємовідносин між ними;
- удосконалення контролю (в т. ч. у режимі реального часу) з боку держави за членами суспільства;
- оптимізації процесів управління суспільними відносинами з боку держави.

Список використаної літератури:

1. Общая теория государства и права под ред. проф. Марченко М. Н. В 3-х томах. – Москва, из-д «Норма», 2007, Т. 3.
2. Теория государства и права под ред. Бабаева В. К. – М., 2006.
3. Рабинович П. М. Основы общей теории государства и права. – К., 1995.
4. Черданцев А. В. Теория государства и права. – М., 2001.
5. Тарахонич Т. І. Ефективність правового регулювання.
6. Теорія держави і права, за ред. Петришина О. В. – Х., 2014.
7. Загальна теорія держави і права, за ред. Цвіка М. В., Петришина О. В. – Х., 2009.
8. Проблемы теории государства и права под ред. В. М. Серых. – М., 2008.
9. Табарин И. В. Современная теория права. – М, 2008.
10. Проблемы общей теории права и государства под ред. Нерсисянца В. С. – М., 2006.
11. Денисенко В. В., Капустина М. А. Правовое регулирование: системный подход // Вестник Воронежского государственного университета, 2014, № 1.
12. Вольвак О. М. Теоретичні аспекти правового регулювання в мусульманському праві // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України, 2017, № 6.

Ключові слова: правове регулювання, ефективність правового регулювання, Індустрія 4.0.

Ключевые слова: правовое регулирование, эффективность правового регулирования, Индустрия 4.0.

Key words: legal regulation, efficiency of legal regulation, Industry 4.0.

ВОЙТКОВА АЛІСА ВІКТОРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри загальнотеоретичної юриспруденції*

ПРОБЛЕМА ЦІЛІСНОСТІ МОРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

В умовах глобалізаційних процесів ствердження України як сильної та незалежної європейської держави особливого значення набуває її становлення як дієздатної морської держави. Досягнення цієї стратегічної мети вбачається досить проблемним без забезпечення цілісності морського законодавства, яке б опосередковувало безпосередню участь держави та її органів, посадових осіб і уповноважених організацій у всіх процесах провадження морської діяльності. Це вимагає створення на національному рівні правової та нормативної інституційної бази, імплементації та забезпечення функціонування провідних міжнародних стандартів і норм до норм чинного законодавства. Також, це створення уповноважених органів та організацій, наділення їх необхідними функціями і ресурсами для реалізації збалансованої морської політики, яка була б здатною забезпечити врегулювання як зовнішніх, так і внутрішніх відносин, що виникають у процесі провадження морської діяльності.

Цілісність морського законодавства є визначальним фактором, своєрідною платформою в системі державного і наддержавного механізму забезпечення морської діяльності, оскільки, забезпечення провадження морської діяльності є неможливим без належного законодавчого регулювання, активної участі держави та уповноважених нею органів, реалізації ними владних повноважень з морської політики.

Важливим є комплексний підхід у формуванні законодавчої морської нормативної бази, котрий ґрунтуватиметься в тому числі і на нормах міжнародних угод та відповідатиме їм. Морська діяльність за своєю природою є переважно міжнародним видом правової активності держави, що охоплює велику кількість країн світу та здійснюється на потужній, сформованій упродовж століть міжнародно-правовій основі.

У сучасних умовах морське законодавство України переважною мірою знаходиться лише на етапі міжнародно-правової уніфікації стандартів у сфері здійснення морської діяльності, а також, містить суттєві недоліки нормотворчої техніки галузевого морського законодавства.